

Erotisk undren: *Nærhed* som figur for tænkningens bevægelse

Foredrag ved filosof og ph.d. Jon Utoft Nielsen

Tid: 4.2. fra kl. 15.00-17.00

Sted: Wonder Lab, Center for Dialog og Organisation, Aalborg Universitet:
Nordkraft, Teglgårdsplads 1, etage 10, 9000 Aalborg C

Foredraget afholdes i regi af Wonder Lab og Dansk Selskab for Filosofisk Praksis.

Jon skriver om foredraget:

Allerede i sin etymologiske oprindelse står tænkning og undren qua filosofien i forbindelse med en kærlighedsdimension. At have undring og tænkning som sin primære beskæftigelse, at være filosof, svarer som vi ved til at være ven med eller nære kærlighed til visdom. I filosofien er kærligheden og visdommen på en eller anden måde forbundne, de står i en relation, men det er ikke givet, hvordan vi nærmere skal tolke og forstå denne. Tænkningen har, kunne man sige, et indbygget, men uafklaret kærlighedskompleks.

En oplagt løsning på dette kompleks – en løsning, der har været praktiseret igennem en stor del af tænkningens historie – består i at ignorere eller glemme det, provisorisk eller permanent. I så fald kunne kærligheden opfattes som en rent *subjektiv* indgang til tænkningen, en driftsmæssig, emotiv eller fænomenologisk kontingens, der pludseligt eller gradvist erstattes af *rationalitet* i tråd med tænkningens fremadskriden imod den visdom, den tilstræber. Kærligheden ville blive ladet tilbage af fornuften i tænkningens tilnærmelse til visdommen.

I forhold til en sådan løsning vil dette foredrag forme sig som en *påvisning af og påmindelse om* kærlighedens centrale status for en tænkning, der ikke stiller sig tilfreds med – instrumentelt eller essentielt – at lade sig reducere til summering, kategorisering eller facilitering af viden, men insisterer på sig selv som *undren*, som orienteret imod en åbnende bevægelse, der ikke lader kærligheden tilbage, men effektuerer denne for og med en anden i et metafysisk begær rettet imod visdommen.

Kærlighedens undrende omslag i et metafysisk begær påkalder sig *eros*, tænkningens erotiske dimension. I foredraget vil jeg derfor forfølge denne erotiske ledetråd i to *tempi* eller dimensioner. På den ene side betegner det erotiske et forhold, hvori et subjekt eller en bevidsthed står *rettet imod* noget andet, som er givet i det erotiske begær. Det erotiske besidder et *fænomenologisk* aspekt, som jeg vil forsøge at opspore og udlægge via Emmanuel Lévinas' analyse af kærtegnet og Jean-Luc Marions analyse af det krydsende blik.

På den anden side står jeg netop i det erotiske forhold rettet imod noget andet *med en anden*. Dette implicerer en *hermeneutisk situation*, hvori den erotiske undren kan forløbe som udveksling eller dialog. Jeg vil i anden del af foredraget forsøge at belyse denne dimension af *eros* ved at tage udgangspunkt i en analyse af Platons *Faidros*. Slutteligt vil jeg argumentere for, at både den erotiske undrens fænomenologiske og hermeneutiske dimension kan forenes i et særligt begreb om *nærhed*, der i sidste ende må tolkes *etisk*: som den ene, der lader sig stå for den anden i et ansvar.